

Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Damsveien 1
9800 Vadsø

Søknad om åpning av Svartnes deponi - Deponering av forurensede mudringsmasser i strandkantdeponi i Vardø kommune

I medhold av lov 13.3.1981 om vern mot forurensing og om avfall (forurensningsloven) §11, søkes det om tillatelse til gjenåpning av Svartnes deponi med det formål å deponere forurensede mudringsmasser fra planlagt mudring ved Kiberg havn og Vardø havn i Vardø kommune.

Vardø kommune planlegger mudring ved to lokaliteter, Vardø havn og Kiberg havn, i egen kommune. Ved Vardø havn skal det mudres for å oppnå ønsket dybde i forbindelse med etablering av småbåthavn i indre del av havneområdet. Ved Kiberg havn skal det utdypes for økt innseilingsdybde og utføres endringer på molo for å bedre innseiling i havn.

Alternativ deponering av mudringsmassene vil være å frakte massene til nærmeste etablerte deponi for forurensede masser. Det er to avfallsmottak for forurensede masser i fylket, Stengelsmoen i Alta (VEFAS) og Gassanjarga i Tana (ØFAS), og deponiene befinner seg henholdsvis 510 km og 140 km fra Vardø kommune. Transport av masser ved godkjent mottak vil innebære store økonomiske kostnader, samt miljøkostnader i form av klimagassutslipp fra transport.

I forbindelse med denne søknaden er det vurdert kapasitet, forurensing og egnethet ved Svartnes deponi for mottak av forurensede muddermasser.

Ved oppgradering av sjeté til +3,7 LAT har deponiet kapasitet på 35 000 m³ og lokaliteten regnes som egnet til deponi i tillegg til at lokalitet anses passende i henhold til gjeldende reguleringsplan «Områdereguleringsplan for Svartnes- Bussesundet og en del av Vardø øya».

I første fase er det ønskelig for Vardø havn på vegne av Vardø kommune og få i gang mudring ved ny indre molo i de første månedene av 2021, slik at området får en dybde på -5.3m. Mudringsapparat befinner seg i Gamvik og det vil være økonomisk hensiktsmessig å få apparatet til Vardø etter at det er ferdig i Gamvik ved årsskiftet.

Planen er å få lagt ut flytebrygger ved indre molo i løpet av første halvår av 2021. Da vil det være særledes viktig at mudringsarbeidet er gjennomført før flytebryggene skal legges ut.

Ved spørsmål i forbindelse med søknaden vennligst ta kontakt ved undertegnede på epost: alonza.garbett@vardo.kommune.no eller tlf: 45847771.

Vi ser frem til et positivt svar og rask behandling av saken.

Med hilsen
TNPK (Teknisk Næring Plan og Kultur)

Vår dato
17.11.2020

Vår referanse
20/01556-1

Alonza Garbett
Enhetsleder TNPK

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur

Vedlegg

1. Følg brev (dette brev)
2. Søknad om åpning av Svartnes deponi med vedlegg

Vardø kommune

► Søknad om åpning av Svartnes deponi

Deponering av forurensede mudringsmasser i strandkantdeponi

Oppdragsnr.: 51968-16/27 Dokumentnr.: RIM-02 Versjon: D-01 Dato: 2020-01-31

Søknad om åpning av Svartnes deponi

Deponering av forurensede mudringsmasser i strandkantdeponi
Oppdragsnr.: 51968-16/27 Dokumentnr.: RIM-02 Versjon: D-01

Oppdragsgiver: Vardø kommune
Oppdragsgivers kontaktperson: Alonza Garbett
Rådgiver: Norconsult AS, Klæbuveien 127 B, NO-7031 Trondheim
Oppdragsleder: Athul Sasikumar
Fagansvarlig: Marianne Olufsen
Andre nøkkelpersoner: Øyvind Lilleeng og Silje Nag Ulla

D-01	2020-01-31	For gjennomgang hos oppdragsgiver	Marianne Olufsen	Silje Nag Ulla	Athul Sasikumar
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Ophavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

► Sammendrag

I medhold av lov 13.3.1981 om vern mot forurensing og om avfall (forurensningsloven) §11, søkes det på vegne av Vardø kommune om tillatelse til gjenåpning av Svartnes deponi med det formål å deponere forurensete mudringsmasser fra planlagt mudring ved Kiberg havn og Vardø havn i Vardø kommune.

Det er totalt 31 750 m³ forurenset mudringsmasser det søkes om å deponere i eksisterende strandkantdeponi ved Svartnes. Av disse er ca 23 750 m³ fra Vardø havn og 10 000 m³ fra Kiberg havn.

Alternativ disponering av mudringsmassene, ved å frakte til nærmeste etablerte deponi for forurensete masser. Det er to avfallsmottaket for forurensete masser i fylket, Stengelsmoen i Alta (VEFAS) og Gassanjarga i Tana (ØFAS), og deponiene befinner seg i henholdsvis 510 km og 140 km. Transport av masser ved godkjent mottak vil innebære økonomiske kostnader, samt miljøkostnader i form av klimagassutslipp ved transport.

Norconsult er engasjert av Vardø kommune for å søke tillatelse fra fylkesmannen i Troms og Finnmark om åpning av Svartnes deponi for deponering av forurenset mudringsmasse. I forbindelse med søknaden er det vurdert kapasitet, forurensing og egnethet ved Svartnes deponi for mottak av forurensete muddermasser.

Ved etablering av Svartnes deponi på 1990-tallet ble det lagt en sjeté av sprengstein og steinblokker, og det ble benyttet en klassisk separasjonsduk i bunn og langs sjeté for å hindre utvasking av finpartikler fra deponiet. Det har blitt tilkjørt masser til området fra lokale prosjekter i ettertid. Det er ikke kjennskap til forurensetingstilstand i masser tilført i senere tid, og det er derfor mistanke om forurensning i grunn.

Analyseresultat fra miljøteknisk grunnundersøkelse ved Svartnes deponi i november 2019 ble klassifisert etter både TA-2553/2009 og 02:2018. I henhold til TA-2553/2009 ble grunn klassifisert som ren med unntak i ett punkt, der det ble påvist forurensing av B(a)P og sumPAH₁₆ og langkjedede alifater (C₁₂-C₃₅) i tilstandsklasse 2. Klassifisering etter veileder 02:2018 viser dårlig tilstand, på grunn av tilstandsklasse IV av 6 PAH-forbindelser.

Ved oppgradering av sjeté til +3,7 LAT har deponiet kapasitet på 35 000 m³ og lokaliteten regnes som egnet.

Kjemisk tilstand er *moderat* (tilstandsklasse III) til *svært dårlig* (V) i sediment som skal mudres ved Vardø havn og Kiberg havn mht. miljøgiftene som er dimensjonerende for tilstandsklassen er TBT og flere PAH-forbindelser.

Norconsult anbefaler å etablere bunn- og sidetetting av hele området der forurenset mudringsmasse skal deponeres for å hindre utlekking av forurenseting til Svartnesbukta. Videre er det anbefalt at deponiet avsluttes med avrettet toppdekke ved avslutning. Dette vil begrense vanninntrengning av overflatevann og legge til rette for at arealet kan tas i bruk som gitt i reguleringsplanen. Norconsult anbefaler at det etableres drenering som leder overvann vekk fra deponiet for å begrense vanninntrengning.

Norconsult anbefaler overvåkning av resipient ved bruk av passive prøvetakere for å verifisere tilstand i resipient som følge av tiltaket ved innfylling av forurensete masser ved Svartnes deponi.

► Innhold

1	Bakgrunn	5
1.1	Målsetning	7
1.2	Myndighetskrav og avklaringer fra forurensningsmyndighet	7
2	Naturmiljø	8
2.1	Tilgrensende vannforekomst	8
2.1.1	<i>Grunnforurensningsdatabasen</i>	8
2.1.2	<i>Sjøbunnundersøkelse i Svartnesbukta</i>	8
2.2	Naturmangfold	9
3	Svartnes deponi	11
3.1	Historikk og kilder til forurensning	11
3.2	Miljøteknisk grunnundersøkelse i 2019	12
3.3	Kapasitet	15
4	Masser til deponering	16
4.1	Volum/mengder	16
4.2	Forurensning	16
5	Miljøfaglig vurdering	17
5.1	Alternativer for disponering av forurenset sediment	17
5.2	Tilstand ved Svartnes deponi	18
5.2.1	<i>Kapasitet</i>	18
5.2.2	<i>Eksisterende bunn- og sidetetting av deponi</i>	18
6	Tiltak for å forebygge og redusere forurensning	19
7	Referanser	21
8	Vedlegg	22

1 Bakgrunn

Vardø kommune planlegger mudring ved to lokaliteter, Vardø havn og Kiberg havn, i egen kommune. Ved Vardø havn skal det mudres for å oppnå ønsket dybde i forbindelse med etablering av småbåthavn i indre del av havneområdet. Det er beregnet mudring av 43 000 m³ løsmasser ved Vardø havn, hvorav 23 750 m³ er anslått å være forurensede masser. Ved Kiberg havn skal det utdypes for økt innseilingsdybde og utføres endringer på molo for å bedre innseiling i havn. Det er beregnet mudring av ca 10 000 m³ forurensede masser. Ved begge lokaliteter skal det i tillegg utdypes ved sprengning i fjell. Sprengstein og geoteknisk egnede masser som er rene skal benyttes som utfyllingsmasser i pågående prosjekter i Vardø kommune

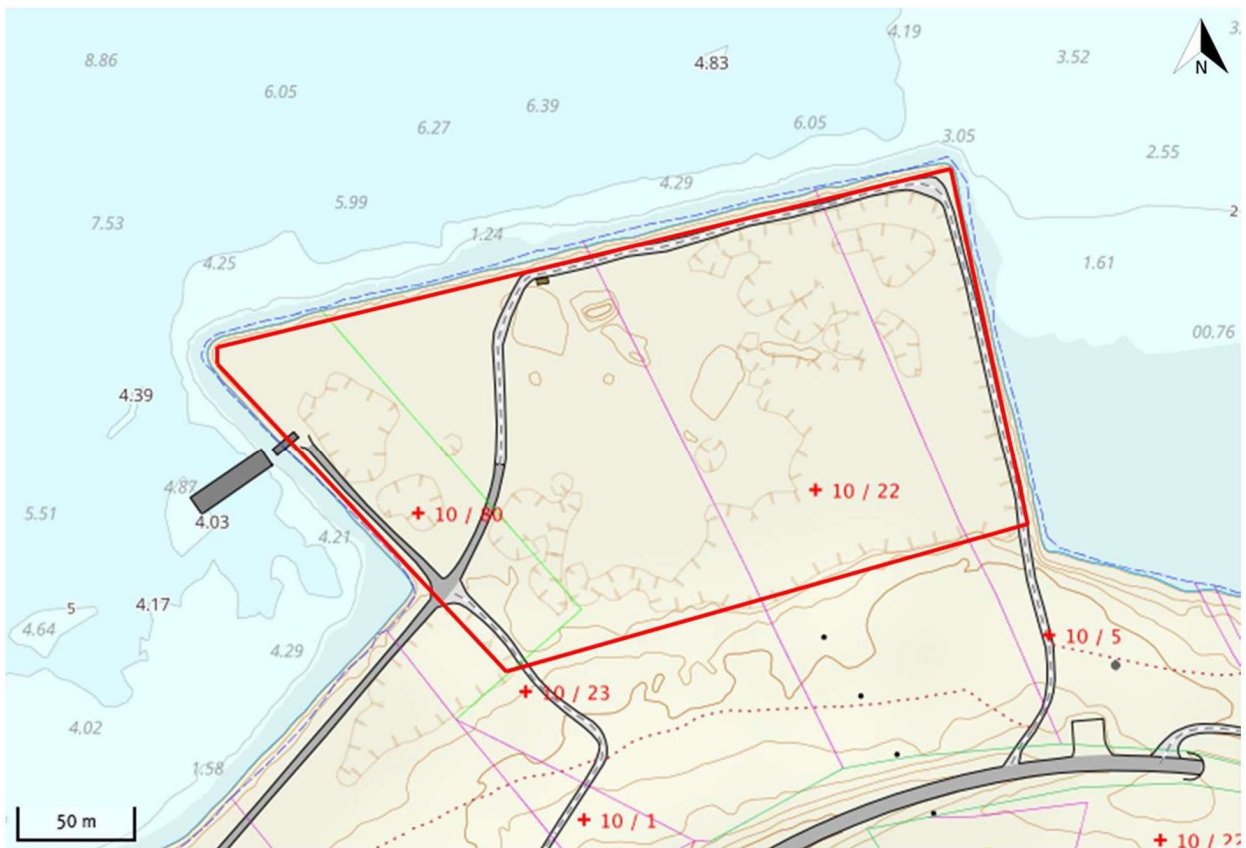
Forurensede masser og masser som ikke egner seg geoteknisk kan ikke benyttes som utfyllingsmasser, og må leveres til godkjent deponi eller disponeres på annen måte. Det er to avfallsmottaket for forurensede masser i fylket, Stengelsmoen i Alta (VEFAS) og Gassanjarga i Tana (ØFAS), og deponiene befinner seg i henholdsvis 510 km og 140 km. Det er ingen godkjente mottak for forurensede masser i Vardø kommune, hvilket vil medføre betydelige kostnader, både økonomiske for tiltakshaver og for miljøet i form av klimagassutslipp i forbindelse med transport. Vardø kommune ønsker å deponere disse massene ved eksisterende strandkantdeponi i Svartnesbukta. Plassering av de planlagte mudringslokalitetene og Svartnes deponi er vist i Figur 1.

Figur 1 Plassering av Svartnes deponi og de to lokaliteten der det er planlagt mudring (Vardø og Kiberg havn) er markert i kart.

Eksisterende strandkantdeponi ved Svartnes er vist i Figur 2. Planområdet for strandkantdeponiet, kalt Svartnes deponi, omfatter deler av fire eiendommer, gnr./bnr 10/80, 10/23, 10/22 og 10/5. Vardø kommune er grunneier på samtlige eiendommer.

Figur 2 Eiendomsgrenser og gårdsnr./bruksnr. er vist i kart med rødt ved Svartnes i Vardø kommune. Grense for strandkantdeponi er markert med rød linje.

Planområdet er del av reguleringsplan ID 2011001 «Områderegulering for Svartnes, Bussesundet og deler av Vardø øy» av dato 31.03.2011. Arealet er satt av til industri/næringsområder. Etter deponi er avsluttet og tildekket er det intensjon om at området skal benyttes som næringsareal.

Vardø kommune (kommunennummer 2002, frem til 1.1.2020 da det endres til 5404) i Troms og Finnmark vil være ansvarlige for deponiet.

Eksisterende deponi på Svartnes ble opprinnelig etablert som et strandkantdeponi i forbindelse med mudring av rene masser ved Vardø havn på begynnelsen av 1990-tallet. Det har i senere tid blitt tilkjørt masser til deponiet fra lokal anleggsvirksomhet, og trolig mudringsmasser fra Vardø havn omkring 2002. De masser som har blitt deponert i ettertid av opprinnelig etablering av strandkantdeponi fører til mistanke om forurensning ved lokaliteten. Norconsult er gjort kjent med at det ble plassert ca 2 500 m³ mudringsmasser klassifisert som rene fra mudring utenfor molo i Kiberg i november 2019.

1.1 Målsetning

Norconsult har fått i oppdrag fra Vardø kommune å søke om tillatelse til gjenåpning av strandkantdeponi i Svartnesbukta i Vardø kommune med det formål å deponere forurensede mudringsmasser fra planlagte mudringsprosjekter i Vardø og Kiberg havn. Denne rapporten skal være dekkende som vurderingsgrunnlag for søknad hos forurensningsmyndighet. I forbindelse med søknad skal det kartlegges kapasitet, forurensningstilstand, egnethet ved Svartnes deponi og det skal redegjøres for volum og forurensningstilstand og fysisk karakter i massene som skal deponeres. Norconsult skal på bakgrunn av kunnskap presentert vurdere eventuelle avbøtende tiltak for å hindre spredning av forurensning som følge av planlagt deponeringsløsning.

Norconsult har utført miljøteknisk analyse av sediment ved Vardø Havn og Kiberg småbåthavn, samt undersøkelser av grunn ved Svartnes deponi. Resultat fra de nevnte undersøkelser benyttes som grunnlag for kjennskap til forurensningstilstand ved deponi og for massene som ønskes å deponeres

Norconsult skal avklare myndighetskrav og forurensningsmyndighet for tiltaket.

1.2 Myndighetskrav og avklaringer fra forurensningsmyndighet

Ut fra Forurensingslovens §2 skal «*avfall tas hånd om slik at det blir minst mulig til skade eller ulempe. Det skal gjenvinnes, fortrinnsvis ved at det forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes, med mindre gjenvinning ikke er berettiget ut fra en avveining av miljøhensyn, ressurs-hensyn og økonomiske forhold.*»

Gjenbruk av masser er viktig bidrag i den sirkulære økonomien. Der gjenbruk er mulig vil dette være en bedre samfunns- og miljømessig løsning enn deponering av masser, som regnes som siste utvei.

Miljødirektoratet har avklart at masser kan gjenvinnes som fyllmasser uten tillatelse fra forurensningsmyndighet, jfr. Forurensningsloven §8, dersom massene er klassifisert som rene masser. Masser skal klassifiseres ved bruk av metode og grenseverdiene gitt i Miljødirektoratet sin veileder TA-2553/2009 (Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn). Ved gjenvinning av rene masser kan man forholde seg til Miljødirektoratet sitt faktaark M-1243/2018.

Sediment fra mudring er i utgangspunktet å regne som næringsavfall jf. Forurensningsloven §27a, andre ledd (definisjon). Næringsavfall skal bringes til lovlig avfallsanlegg med mindre det kan gjenvinnes eller disponeres på annen måte, hvilket krever tillatelse fra forurensningsmyndighet jf. Forurensningsloven §32 første ledd dersom tiltaket ikke faller inn under § 8 (forurensinger som ikke medfører nevneverdig skade eller ulemper). Håndtering av mudringsmasser fordrer vurdering av utfordringer knyttet spesifikt til denne typen næringsavfall, f.eks. på grunn av TOC og vanninnhold.

Ved gjeldende tidspunkt var Miljødirektoratet myndighet for å gi tillatelse til annen disponering av næringsavfall som er forurenset etter forurensingsloven § 11, og det ble gitt samtykke til disponering av muddermasser ved Svartnes i strandkantdeponi i brev datert 13.04.2019 (Vedlegg 1). Miljødirektoratet forutsetter at det søkes om tillatelse til strandkantdeponiet etter forurensingsloven § 11 hos Fylkesmannen i Troms og Finnmark, og de forurensningsrelaterte sidene av tiltaket er derfor ikke vurdert i deres samtykke.

I rundskriv T-3/12, datert 02.10.2019, ble det fastsatt av klima- og miljøverndepartementet hvilket innebærer at fylkesmannen er blitt delegert myndighet etter forurensingsloven § 32 første ledd i saker som gjelder utfylling i sjø og vassdrag med forurensede og ikke-forurensede muddermasser, samt ikke-forurensede landmasser. Fylkesmannen sin myndighet i saker om mudring og dumping fra land er tydeliggjort i skrivet.

Det skal søkes om tillatelse etter forurensningsloven § 11, for disponering av forurensede muddermasser på land.

2 Naturmiljø

2.1 Tilgrensende vannforekomst

Svartnes deponi grenser mot vannforekomsten Bussesundet (0424010100-2-C). Sundet er klassifisert som en beskyttet fjord, og omfatter sundet mellom fastlandet og Vardøya. Strandkantdeponiet grenser mot Svartnesbukta, som er delvis avgrenset fra sundet med molo. Det er registrert god økologisk tilstand, men dårlig kjemisk tilstand i Bussesundet som medfører fare for ikke å oppnå de nasjonale miljømål for god kjemisk vannkvalitet [1]. Dårlig kjemisk tilstand er satt på grunn av TBT, kvikksølv og kadmium målt i bunnsediment. Bussesundet er stort og det er ikke oppgitt hvor det er utført undersøkelse av sediment i vann-nett [1]. Det er registrert flere kjente utslipp til vannforekomsten inkludert diffus avrenning og punktutslipp fra industri (Arctic Crab Svartnes), 10 utslippspunkter for kommunalt avløp og nedlagt avfallsfylling på Skagen.

2.1.1 Grunnforurensningsdatabasen

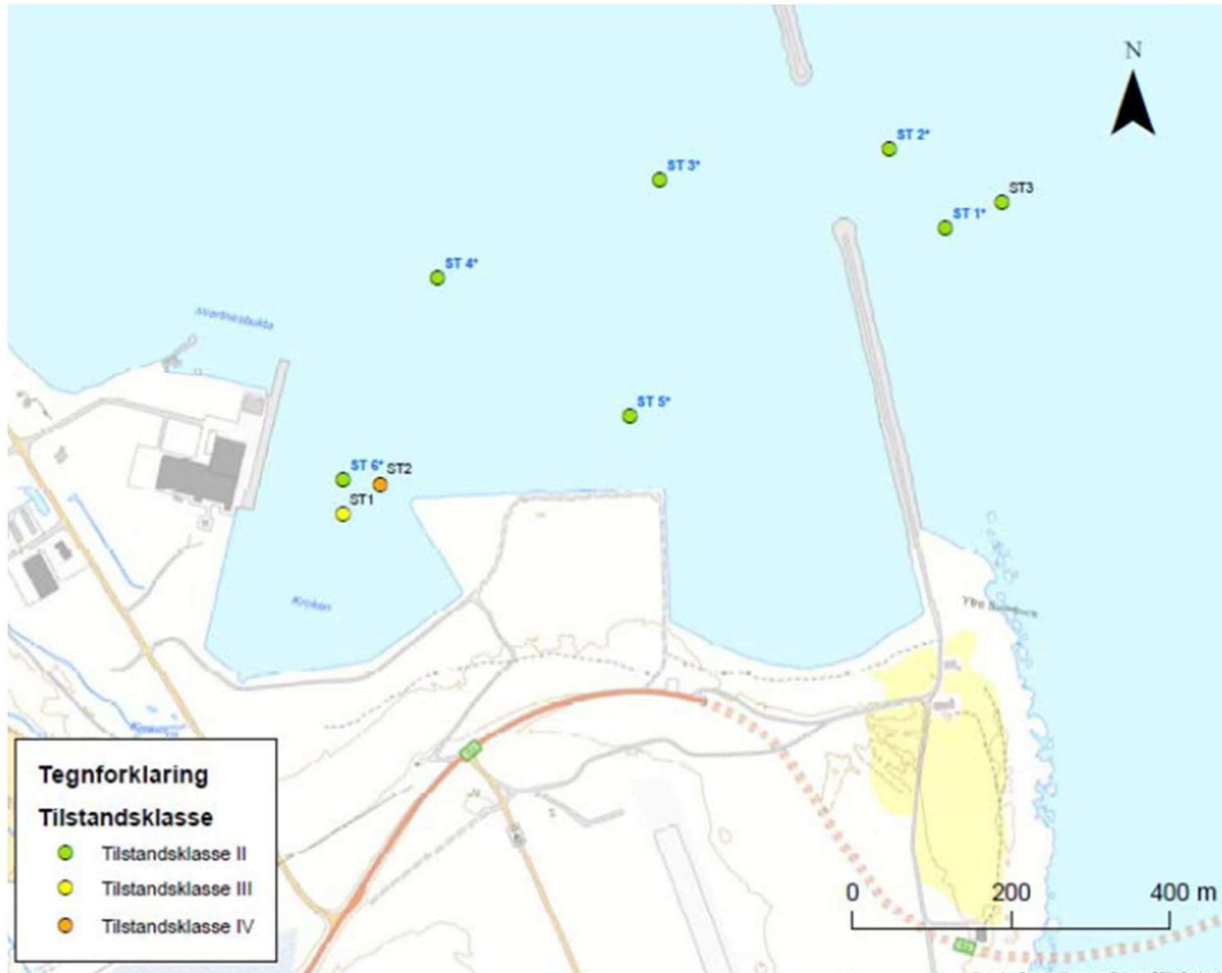
Det er ikke registrert noen lokaliteter innenfor Svartnesbukta i Miljødirektoratet sin grunnforurensningsdatabase [2].

Det er registrert mistanke om grunnforurensning ved Vardø Lufthavn som ligger ca 750 m sør for Svartnes deponi [2]. Forurensning er kategorisert med påvirkningsgrad 2 (akseptabel forurensning med dagen areal- og resipientbruk) og omfatter BTEX (benzen, toluen, ethylbenzen og xylene), metallforbindelser, PAH (polyaromatiske hydrokarbon) og THC (total hydrokarbon) [2].

Kommunalt deponi på Skagen er registrert med påvirkningsgrad 3 (ikke akseptabel forurensning og behov for tiltak). Forurensning på lokaliteten som det er mistanke om inkluderer BTEX, klororganiske forbindelser, metallforbindelser, PAH, PCB og THC [2].

2.1.2 Sjøbunnundersøkelse i Svartnesbukta

Kystverket har koordinert utførelse av miljøteknisk sedimentundersøkelse i Svartnesbukta i 2014 og 2016. Undersøkelsene ble utført av Multiconsult og rapport fra 2014 og 2016 gitt i henholdsvis Vedlegg 2 og 3. I 2014 ble det tatt prøver av overflatesediment i seks stasjoner (ST*1-ST6*) og i 2016 ble det tatt prøver ved tre stasjoner. Resultat er klassifisert etter M-608/2016 [3], med unntak av TBT som er angitt ut ifra forvaltningsmessig grense i TA-2229/2007 [4]. Samlet miljøtilstand gitt på bakgrunn av disse undersøkelsene er vist i Figur 3.

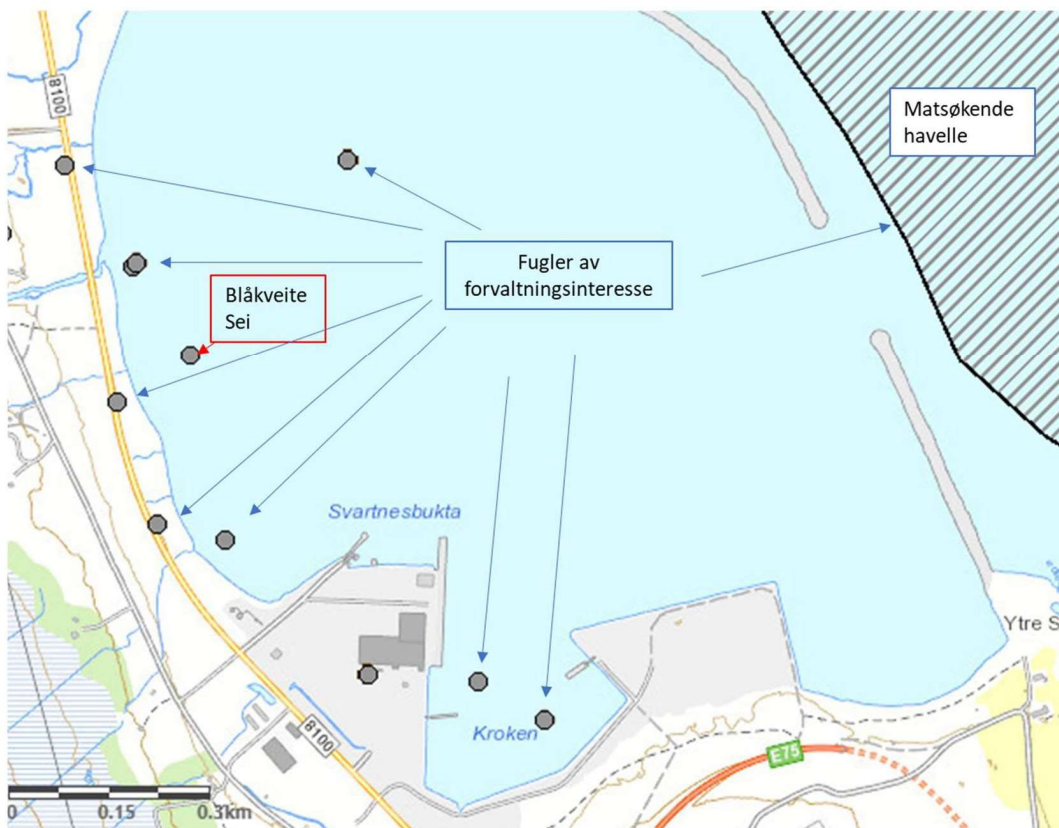
Figur 3 Plassering av stasjoner og høyeste tilstandsklasse påvist i sediment undersøkt i 2014 (ST1*-ST6*) og 2016 (ST1-ST3). Hentet fra Multiconsult rapport 2016.

Ved indre del av havnen (ST1 og ST2) ble det påvist to PAH-forbindelser (antracen og pyren) i tilstandsklasse III og TBT i tilstandsklasse III og IV i 2016, samt tilstandsklasse I-II i 2014 (ST6*). Dette indikerer moderat til dårlig tilstand i indre del mot havn siden man tar utgangspunkt i høyest påvist forurensning. I midtre og ytre del av havnen ble analyserte stoffer påvist i tilstandsklasse I-II, hvilket indikerer god miljøtilstand.

2.2 Naturmangfold

I Naturbase er det registrert matsøkende havelle (*Clangula hyemalis*) i store deler av Bussesundet, men dog ikke innenfor moloavgrensede Svartnesbukta. I selve Svartnesbukta er det registrert 115+46+1+1 observasjoner av fugler med særlig stor forvaltningsinteresse i bukta og 293 observasjoner ved kai i bukta [5]. En oversikt over observasjoner fra Naturbase er vist i Figur 4. Mange av artene er observert og registrert ved flere anledninger. Ved å se på registreringer i Bussesundet, utenfor Svartnesbukta, ser vi at de samme artene blir observert i et større område. Det er ikke noe som antyder at Svartnesbukta har stedegne egenskaper som kan forringe fuglepopulasjonen i området som følge av omsøkt tiltak.

Det er observert sei (*Pollachius virens*) og blåkveite (*Reinhardtius hippoglossoides*), arter av særlig stor forvaltningsinteresse, i Svartnesbukta [5]. Blåkveite er en art av flatfisk som trives på dypt vann og kaldt vann (ikke over 4°C). Sei er en torskefisk som er kjent for å vandre langt. Det er rimelig å anta at observasjon av disse artene ikke vitner om en lokal bestand av blåkveite eller sei men om vandrende individer. Det er ikke sannsynlig at omsøkt tiltak i Svartnesbukta vil føre til skade på bestand av blåkveite eller sei da disse ikke er stasjonære arter.

Figur 4 Arter med forvaltningsinteresse registrert i naturbase. Blå viser fugl og rød viser fisk.

3 Svartnes deponi

Vardø kommune har opplyst at det ble gitt tillatelse fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark (på det tidspunkt fylkesmannen i Finnmark) til etablering av strandkantdeponi, kalt Svartnes deponi, i forbindelse med mudring av rene masser ved Vardø havn på begynnelsen av 1990-tallet. Tiltakshaver har opplyst at sediment ble dokumentert rene før mudring, og det er derfor ikke mistanke om forurensning knyttet til disse massene. Svartnes deponi er ikke registrert i Miljødirektoratets database Norske utslipp [6].

Utøvende entreprenør ved etablering av strandkantdeponiet informerer at det ble lagt fiberduk ut på nivå med laveste lavvann og helt opp til toppen av sjetéen. Det var minimum 3 meter overlapp i lengderetning og i høyderetning. Fiberduken ble dekket med masser for å holdes på plass. Muddermasser fra Vardø havn ble fylt inn i deponiet med slange, lagvis i hele deponiarealet fra vest mot øst. Første fyllingsnivå var til ca kote 0. Ved fylling av neste nivå begynte man igjen fra vest, men massene tok slutt, og man kan se avsluttet fyllingskant i Figur 5.

Eksisterende bakkenivå er i to høyder, og nivået er lavere vest for fyllingskanten. Eksisterende bakkenivå er ikke tidevannspåvirket ved noen nivå, og grunnundersøkelser traff på vann i gravesjakt ved 1,5 -2 m i bakkant av deponiet, dvs på nordsiden. Det vil si at arealet det er planlagt å plassere forurensede masser er ikke påvirket av vanninntrengning fra sjø, men det er mulig vanninntrengning fra landsiden.

3.1 Historikk og kilder til forurensning

Det er mistanke om at sediment fra mudringstiltak ved Vardø havn, utført omkring 2002, ble deponert ved Svartnes deponi. Forurensningstilstand i disse massene og volum er ikke kjent. Det er mistanke om forurensning i deponiet som følge av denne deponeringen.

I forbindelse med deponering i 2002 ble det etablert en provisorisk steinkai litt øst for midten av deponiet slik at lekter med muddermasser kunne legges inntil deponiet. *Muddermasser fra Vardø havn ligger derfor mest sannsynlig i sentralt og øst i deponiet nær sjetéen.* Det opplyses videre at anleggsmasser, rivingsmasser etc fra lokale prosjekter har blitt tilkjørt deponiet kontinuerlig. Blant annet har betong fra rivning av konstruksjoner på Forsvarets områder, med innhold av betongavfall med armering og annet avfall, tilkjørt på Svartnes. Forurensningstilstand i og opprinnelse av diverse tilkjørte masser er ukjent. Utforming av deponiet og de områder med mistanke om forurensning er presentert i Figur 5.

Norconsult er gjort kjent med at ca 2 500 m³ rene mudringsmasser fra Kiberg ble deponert her i november 2019, og det er ikke mistanke om forurensning i disse massene.

Figur 5 Flyfoto av Svartnes strandkantdeponi. Antatt fyllingskant etter deponering på 1990-tallet er vist med rød linje. Blå sirkler viser områder med ukjente masser og blå linje viser område antatt deponering av mudringsmasser fra Vardø havn fra omtrent 2002. Flyfoto hentet fra Norgebilder.no

3.2 Miljøteknisk grunnundersøkelse i 2019

Det er utført en miljøteknisk grunnundersøkelse ved Svartnes deponi med den hensikt å avgrense området hvor det var fylt inn med forurensete muddermasser fra Vardø havn i 2002.

Prøvetaking av grunn ble utført av Norconsult i november 2019. Det ble tatt jordprøver ved 8 punkter for kartlegging av områdene med mistanke om forurensning. Miljøteknisk rapport på grunnundersøkelse fra 2019 ligger i Vedlegg 4.

Massene på lokaliteten består i hovedsak av mudringsmasser, og prøvene ble derfor analysert for stoffer i henhold til Miljødirektoratet sin veileder M-409/2015 Risikovurdering av forurenset sediment [7]. Siden det hovedsakelig er mudringsmasser i deponiet ble resultat fra miljøteknisk grunnundersøkelse klassifisert både etter Miljødirektoratets veileder 02:2018 (Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota) [8] og iht. veileder TA-2553 (Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn) [9], på bakgrunn av tilstandsklasser som vist i Tabell 1 og Tabell 2.

Tabell 1 Klassifiseringssystem for metaller og organiske miljøgifter. Hentet fra 02:2018 [8].

I Bakgrunn	II God	III Moderat	IV Dårlig	V Svært dårlig
Bakgrunnsnivå	Ingen toksiske effekter	Kroniske effekter ved langtids-eksponering	Akutt toksiske effekter ved korttids-eksponering	Omfattende toksiske effekter
Øvre grense: bakgrunn	Øvre grense: AA-QS, PNEC	Øvre grense: MAC-QS, PNECakutt	Øvre grense: PNEC _{akutt} * AF ¹⁾	

Tabell 2 Tilstandsklasser for forurenset grunn og beskrivelse av tilstand gitt i TA-2553/2009 [9].

Tilstandsklasse	1	2	3	4	5
Beskrivelse av tilstand	Bakgrunn	God	Middels	Dårlig	Svært dårlig
Øvre grenseverdi styres av	Normverdi	Helsebasert	Helsebasert	Helsebasert	Farlig avfall

Analyseresultatene viste forurensning tilsvarende *dårlig* tilstand (tilstandsklasse IV) i topplaget ved punkt NO4-1 klassifisert etter 02:2018, vist i Figur 7. I dette punktet ble det påvist 6 PAH-forbindelser i tilstandsklasse IV (antracen, fluoranten, benso(b)fluoranten, benso(a)pyren, benso(ghi)perylene og ideno(123cd)pyren) og 5 PAH-forbindelser i tilstandsklasse III (naftalen, acenaftylene, pyren, benso(a)antracen og dibenso(ah)antracen). Sum av de 16 undersøkte PAH-forbindelser resulterte i tilstandsklasse III. Det ble også påvist TBT ved dette punktet i tilstandsklasse II.

PAH-forbindelser er vanlig å finne i havneområder, og TBT finnes tilnærmet utelukket i forbindelse med båtrelatert virksomhet. Det er sannsynlig at området der det ble påvist forurensning stammer fra Vardø havn.

Det ble i tillegg vurdert tilstandsklasse ifølge Miljødirektoratet sin veileder TA-2553/2003 [9], siden arealet er basert på land. Analyseresultatene viser tilstandsklasse II i topplaget ved punkt NO-4 av B(a)P, sumPAH₁₆ og langkjedede alifater (C₁₂-C₃₅). Tilstandsklassen tilfredsstiller akseptkriteriene for regulert formål ved lokaliteten. Forurensning befinner seg over tidevannpåvirket sone.

Figur 6 Tilstandsklasser i henhold til 02:2018 [8] i prøvepunkter ved Svartnes deponi. Mindre firkanter angir toppjord, mens større firkant angir dypere liggende masser.

Figur 7 Tilstandsklasser i henhold til TA-2553/2009 [9] i prøvepunkter ved Svartnes deponi. Mindre firkanter angir toppjord, mens større firkant angir dypere liggende masser.

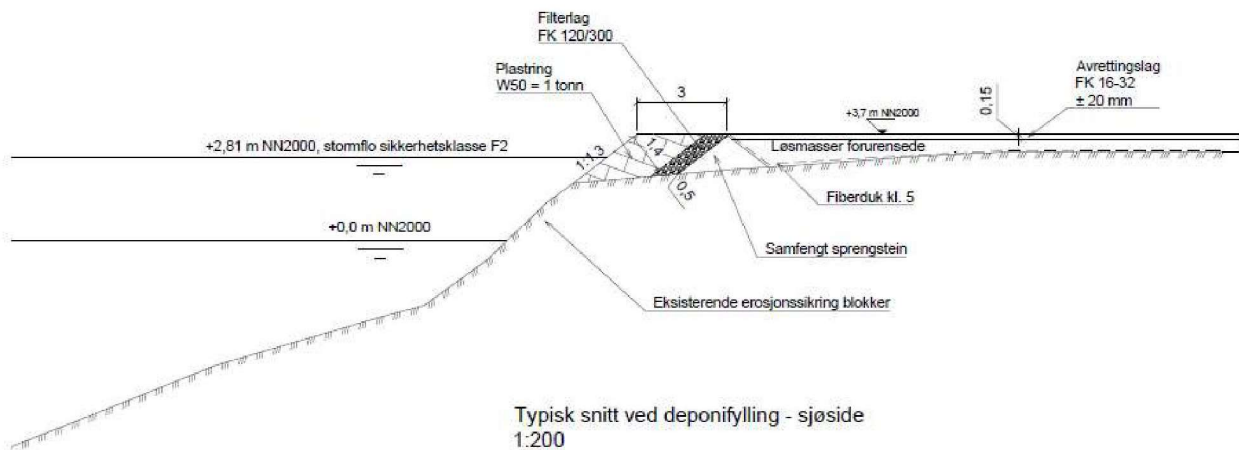
3.3 Kapasitet

Kotehøyden på strandkantdeponiet slik det fremstår per i dag er høyere i vestliggende del av området. Ved gjenåpning av deponiet vil man bruke mudringsmasser fra Vardø havn og Kiberg havn for å etablere et jevnt underlag på hele tomten. Sjeté skal heves for å imøtekomme behov for deponering. Et typisk snitt av fylling som benyttes for deponi med side mot sjø er vist i Figur 8, og er utgangspunktet for prosjektering av sjeté ved Svartnes deponi.

Lokaliteten berører om lag 30 000 m² landareal. Ved opparbeiding og heving av sjeté til kote +3,7 vil man oppnå en kapasitet på 45 000 m³, hvorav om lag 10 000 m³ går med til «polstring», bunn- og sidetetting og avretningsmasser i toppdekket ved avslutning av deponiet.

Ved oppgradering av sjeté har deponiet kapasitet til på 35 000 m³, for deponering av forurensede masser.

Figur 8 Typisk snitt ved strandkantdeponi.

4 Masser til deponering

Massene det søkes om å deponere ved Svartnes er forurensede mudringsmasser fra Vardø havn og Kiberg havn.

4.1 Volum/mengder

Det er totalt 31 750 m³ forurensede mudringsmasser som skal deponeres. Der 23 750 m³ og 8 000 m³ stammer fra henholdsvis Vardø og Kiberg.

4.2 Forurensning

Ved Vardø havn er det påvist tilstandsklasse IV og V i sediment som skal mudres. Det er i hovedsak TBT og flere PAH-forbindelser som er påvist i sediment. I de sørliggende stasjonen (St1-St2) er det påvist tilstandsklasse V av TBT og IV av flere PAH-forbindelser. Lenger nordvestliggende stasjoner (St3-St5) var forurenset i tilstandsklasse IV. Ved det nordligst stasjonen (St6) i tiltaksområdet ble det påvist tilstandsklasse III av antracen og pyren.

Ved undersøkelse av sediment i havnebassenget ved Kiberg havn ble det påvist dårlig til svært dårlig tilstand. Det er påvist tilstandsklasse IV og V for TBT tilstandsklasse IV for opptil 10 PAH-forbindelser i området innenfor moloer som avgrenser Kiberg havn. Sjøbunn utenfor molo ble generelt klassifisert som rene sediment, med unntak av antracen som ble påvist i tilstandsklasse III i stasjoner nærmest molomunning..

Massene det søkes om å deponere er ikke farlig avfall.

TOC-innhold overstiger ikke 5,5% i sediment som skal deponeres.

5 Miljøfaglig vurdering

Tiltaksområdet grenser mot Svartnesbukta som er del av Bussesundet. Det generelle miljømålet i vannforskriften for naturlige vannforekomster, inkludert kystvann, er at alle vannforekomster på sikt skal ha god økologisk og kjemisk tilstand vurdert ut fra nasjonalt klassifiseringsystem [10]. God kjemisk tilstand for miljøgifter i vann, sediment og biota er definert av øvre grense for tilstandsklasse 2 i henhold til miljødirektoratets veileder 02:2018. Miljømål om god tilstand skal generelt nås innen 2021 [10]. Bussesundet er karakterisert med dårlig kjemisk tilstand, og det er ikke ønskelig med bidrag som kan forringe tilstand i resipienten.

Naturmangfoldloven (§ 33) setter mål om å verne både arter, naturtyper, økosystem og landskap. Over 17 prosent av det totale landarealet i Norge er nå vernet, men det er stor variasjon i hvordan dette er fordelt. Litt over tre prosent av hav- og kystområdene er vernet. Ut fra progresjonen innen bl.a. skogvern og marint vern er det likevel ikke sannsynlig å nå målet innen 2020, slik det er formulert i handlingsplanen [11]. Generelt skal det ikke utføres tiltak som medfører varig forringelse av naturmiljøet.

5.1 Alternativer for disponering av forurenset sediment

Næringsavfall der det er mistanke om forurensing skal leveres til mottak for forurensede masser dersom de ikke er klassifisert som rene. Det kan gis tillatelse til annen disponering av næringsavfall dersom det er det mest hensiktsmessige alternativ.

Mudringsmasser kan alternativt dumpes i sjø. Ved dumping av mudringsmasser i sjø dekker man til et areal på sjøbunn, og må forvente enn relativt lengre periode for reetablering. Det er svært lite ønskelig å dumpe forurensede masser i sjø siden det medfører tilførsel av forurensning og vil mest sannsynlig forringe miljøtilstand og er imot miljømål beskrevet i Vannforskriften. Ved disponering av forurensede masser i sjø har man mindre mulighet til å redusere/hindre spredning av forurensning i miljøet.

Deponering av masser lokalt på land vil redusere transportbehovet betydelig. I dette tilfellet eksisterer det et strandkantdeponi i nærhet av begge de planlagte mudringstiltakene. Ved å deponere masser på land kan man lettere forhindre spredning av forurensning i miljøet enn i sjø. Deponiet ved Svartnes har ikke tidligere blitt avsluttet med toppdekke, som har ført til tilfeldig deponering av lokale anleggsprosjekter. Ved å tillate det omsøkte formålet vil deponiet avsluttes og dekkes til som mest sannsynlig vil forhindre videre tilførsel av ukjente masser ved lokaliteten.

På grunn av forurensing i masser som ønskes å deponere skal avbøtende tiltak vurderes, for å hindre utlekking av forurensing og potensielt skade på naturmiljøet som følge. Ved disponering av mudringsmasser på land, må det vurderes forhold spesifikt knyttet til slike masser, inkludert, totalt organisk karbon (TOC) og vanninnhold.

Det er ingen godkjente deponi for mottak av forurensede masser i Vardø kommune. Nærmeste mottak for forurensede masser er ved Tana omtrent 140 km unna, og mottaket har en årlig begrensning på mottak av 25 000 m³. Neste mottak befinner seg omtrent 540 km unna i Alta. Begge anlegg har tillatelse til mottak av 25 000 tonn avfall i året, og det er totalt 31 750 m³ forurensede mudringsmasser som skal deponeres. Det vil ikke være mulig å deponere alle muddermasser ved samme mottak, og meget sannsynlig må man levere til mottak enda lenger unna enn Alta også, på grunn av begrenset kapasitet ved de nærmeste mottakene. Transport av masser vil derfor innebære en betydelig økonomisk kostnad for tiltakshaver, samt miljøkostnader i form av klimagassutslipp ved betydelig lengre transportrute. Som alternativ ønsker man å utarbeide disponeringsløsninger som innebærer lite transport.

5.1.1 Plassering i Svartnes deponi

Svartnes er et strandkantdeponi med grense mot vannforekomsten Svartnesbukta i Bussesundet. Vannforekomsten er registrert med dårlig kjemisk tilstand. Undersøkelse av sediment i Svartnesbukta påviste forurensing av TBT og PAH-forbindelser (antracen og pyren) i tilstandsklasse III i området mellom Svartnes deponi lokaliteten på vestsiden. For å imøtekomme miljømål i vannforskriften skal ikke tiltaket bidra til økt forurensning av sjøbunn i tilgrensede vannforekomster. Massene som skal deponeres inneholder TBT og PAH-forbindelser forventet å finne i havneområder. Norconsult anbefaler at det utredes tiltak for å hindre utlekking av forurensing fra Svartnes deponi til Svartnesbukta.

5.2 Tilstand ved Svartnes deponi

5.2.1 Kapasitet

Det er tilstrekkelig kapasitet ved Svartnes deponi. Ved oppgradering av molo er det tilgjengelig 35 000 m³. Det søkes om deponering av 31 750 m³. Det gjenstår en bufferkapasitet på 3 250 m³, som er tilnærmet 10% av beregnet behov, hvilket er et rimelig forbehold. Det er ønskelig å ha bufferkapasiteten tilgjengelig som deponeringsmulighet. Dersom bufferkapasitet ikke benyttes til forurensede masser vil deponiet fylles med rene masser i forbindelse med etablering av toppdekke.

Norconsult vurderer at kapasitet ved Svartnes deponi gjør lokaliteten egnet for planlagt tiltak.

5.2.2 Eksisterende bunn- og sidetetting av deponi

Observasjon/vurdering av eksisterende duk ved deponiet tilsier at det mest sannsynlig er en klassisk separerende fiberduk (seperasjonsduk). Denne typen duk benyttes for å hindre blanding av masser med ulik kornfordeling og for å hindre utvasking av finpartikulært materiale fra fylling. Opprinnelig var det rene masser som ble deponert ved lokaliteten, og en seperasjonsduk var egnet for formålet.

En seperasjonsduk hindrer spredning av partikkelbundet forurensning som er bundet til partikler som er mindre enn maskestørrelsen på duken. Massene som er planlagt å deponere er sterkt forurenset, og tilstandsklasse omfatter III (moderat), IV (dårlig) og V (svært dårlig). Eksisterende seperasjonsduk på lokaliteten er ikke egnet for å hindre utlekking av forurensning som ikke er partikkelbundet. Ved bruk av en egnet duk/membran for bunn- og sidetetting vil det hindre utlekking og spredning av forurensing i miljøet.

Det er generelt et ønske å hindre vanninntrenging i deponier, siden dette kan påvirke nedbrytningsprosesser i massene og øke mengden utslipp av sigevann. Ukontrollert utslipp av sigevann fra deponier kan forårsake spredning av forurensing i grunnvann, overflatevann, sedimenter og jord som kan medføre akkumulering av miljøskadelige stoffer i næringskjeden og giftvirkninger i organismer. Det er påvist forurensing i grunn omtrent midt i deponiet. De øvre 2 meter av grunnen ved eksisterende deponi er ikke tidevannspåvirket, så forurensede masser vil ikke være påvirket av vanninntrengning fra tidevannet. Det vil imidlertid være behov for tiltak for å begrense inntrengning av overflatevann i deponiet.

6 Tiltak for å forebygge og redusere forurensning

På grunn av forurensningstilstand i mudringsmassene og ved lokaliteten er det nødvendig å utføre flere tiltak for å hindre spredning av forurensning fra det omsøkte tiltaket.

I mudringsmasser vil det være en betydelig mengde vann, selv om det har blitt utført lokal avvanning ved mudringslokaliteten før transport. På grunn av mengden vann i mudringsmasser må bunn i deponiet være konstruert med en duk/membran som tillater videre avvanning av massene etter deponering. Geomembraner er vanntette og ikke egnet for den typen masser det er planlagt å deponere. Ved tildekking av forurensede områder i sjø og vann dekkes sjøbunn med vevde polyesterduker (eksempelvis TeleEnviro). Slike duker slipper gjennom vannet, men holder de forurensede massene tilbake. Det finnes polyesterduker av ulik kvalitet. For miljømessige formål er det nødvendig å velge en duk med høy styrke som er slitasjesterk og kan tilpasses i dimensjon for å unngå henholdsvis rifter/brudd og opprom i overlapping.

Norconsult anbefaler følgende avbøtende tiltak for å hindre forurensning av Svartnesbukta;

1. Bunn- og sidetetting av deponiet ved bruk av høystyrke vevd polyesterduk. Duken må inneha egenskaper som gjør at den kan slippe igjennom vann, men holde tilbake finstoff og forurensning.
2. Etablering av dreneringsgrøft i bakkant av deponiet for å redusere vanninntrengning i deponiet.
3. Plassere masser med høyere tilstandsklasse lenger vekk fra sjøkant og de med lavere tilstandsklasse nærmere sjøkant. Tiltaket er anbefalt dersom dette er praktisk gjennomførbart.
4. Ved avslutning av deponi skal det etableres et toppdekke som er arrondert for å hindre vannansamling og infiltrasjon i deponiet.
5. Lokaliteten bør registreres i Grunnforurensningsdatabasen.

Generelle tiltak som Norconsult anbefaler for drift av deponi;

1. Sortere vekk avfall fra området siden dette kan skade duk ved utlegging.
2. Rutiner for å dokumentere mengde og opprinnelse av massene som deponeres.
3. Sluttrapport som dokumenterer inntak av masser (volum og tilstandsklasse) og plassering i deponiet.

For å verifisere tilstand i resipient ved innfylling av forurenset masse ved Svartnes deponi anbefaler Norconsult overvåking av resipient.

Det er forventet at partikkelbundet forurensning i deponiet ikke vil sige ut på bakgrunn av duk som benyttes for bunn- og sidetetting. Forbindelser som ikke er partikkelbundet kan potensielt sige ut av deponiet. Passive prøvetakere som SPMD (semipermeable membraner) og DGT-metallprøvetakere benyttes for å analysere den biotilgjengelige delen av henholdsvis hydrofobe organiske forbindelser og metaller i vann, og vil være egnet metode for å overvåke resipient i dette tilfellet.

Overvåkningsstasjoner skal plasseres slik at de med størst sannsynlighet fanger opp eventuell utlekking av forurensning fra deponiet. På grunn av potensiell kilde til forurensning fra kai/brygge vest for deponiet vil det være hensiktsmessig å plassere stasjoner slik at man kan avgrense forurensning til de ulike potensielle kildene. Det blir ikke mulig å prøveta øst for deponiet siden dette området er karakterisert med tørrfall. Det må plasseres en referansestasjon i god avstand fra deponiet slik at den ikke vil være påvirket av eventuelt utsig fra lokaliteten.

Søknad om åpning av Svartnes deponi

Deponering av forurensede mudringsmasser i strandkantdeponi
Oppdragsnr.: 51968-16/27 Dokumentnr.: RIM-02 Versjon: D-01

Norconsult anbefaler overvåkning som følger:

1. Overvåkning av resipient ved bruk av passiveprøvetaker, SPMD og DGT-metall.
2. Tre prøvetakingsstasjoner og en referansestasjon. Forslag til plassering i Vedlegg 5.
3. Utsett av prøvetakere skal utføres før tiltaket, under utfyllingsperioden og etter avslutning av deponiet.
4. Det anbefales utsett av prøvetakere ett år etter tiltaket. Analyseresultat skal benyttes for å vurdere behov for videre overvåkning av resipient.
5. Resultat fra overvåkning skal rapporteres til Fylkesmannen.

7 Referanser

- [1] «Vann-nett,» 30 01 2020. [Internett]. Available: <https://vann-nett.no/portal/#/mainmap>.
- [2] «Grunnforurensning,» Miljødirektoratet, [Internett]. Available: <https://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/>. [Funnet 22 01 2020].
- [3] Miljødirektoratet, «M-608/2016 Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota,» 2016.
- [4] Miljødirektoratet, «TA-2229/2007 Veileder for klassifisering av miljøkvalitet i fjorder og kystfarvann,» 2007.
- [5] «Naturbase,» Miljødirektoratet, [Internett]. Available: <https://kart.naturbase.no/>. [Funnet 22 01 2020].
- [6] «Norske Utslipp,» 13 01 2020. [Internett]. Available: <https://www.norskeutslipp.no/>.
- [7] Miljødirektoratet, «M-409/2015 Risikovurdering av forurenset sediment,» 2015.
- [8] Miljødirektoratet, «02:2018 Klassifisering av miljøtilstand i vann,» 2018.
- [9] Miljødirektoratet, «TA-2553/2009 Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn,» 2009.
- [10] «Vannforskriften regelverk,» Vannportalen, 28 10 2019. [Internett]. Available: <https://vannportalen.no/regelverk/vannforskriften>. [Funnet 13 01 2020].
- [11] «Miljøstatus,» Miljødirektoratet, 26 06 2019. [Internett]. Available: <https://miljostatus.miljodirektoratet.no/miljomal/naturmangfold/miljomal-1.3/>. [Funnet 13 01 2020].

8 Vedlegg

Vedlegg 1 – Brev fra Miljødirektoratet om samtykke for deponering av forurensete masser ved Svartnes deponi

Vedlegg 2 – Miljøundersøkelse av sjøbunn ved Svartnes, Multiconsult, utført i 2014

Vedlegg 3 - Miljøundersøkelse av sjøbunn ved Svartnes, Multiconsult, utført i 20216

Vedlegg 4 – Miljøteknisk grunnundersøkelse ved Svartnes deponi, Norconsult, utført i 2019

Vedlegg 5 – Overvåkning av resipient – Svartnes deponi

Vadsø Havn KF
Postboks 39
9811 VADSØ

Oslo, 13.04.2018

Deres ref.:
Eirik Karlsen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/3451

Saksbehandler:
Hanna Otterholt Bertinussen

Samtykke til disponering av muddermasser i strandkantdeponi på Vadsøya

Miljødirektoratet gir samtykke til at muddermasser fra mudring ved Vestre Jakobselv kan legges i strandkantdeponi på Vadsøya. Samtykket forutsetter at Fylkesmannen i Finnmark gir tillatelse til tiltaket etter forurensningsloven § 11.

Vi viser til Vadsø Havn KF sin søknad om tillatelse til mudring i Vestre Jakobselv, og disponering av muddermassene i strandkantdeponi i Vadsø datert 17. november 2017, med siste endring i e-post datert 27. februar 2018. Vi viser også til informasjon om eksisterende strandkantdeponi i e-post fra Fylkesmannen i Finnmark datert 6. april 2018 og e-post fra Multiconsult datert 10. mars 2018 med vurdering av alternativ disponering av muddermassene.

Bakgrunn

Vadsø Havn KF planlegger å mudre ved Vestre Jakobselv. Prøvetaking av sedimentene viser at de er forurenset. Det er planlagt å mudre et areal på ca. 1100 m², og et volum på ca. 4 800 m³, og muddermassene er planlagt lagt i strandkantdeponi på Vadsøya. Dette strandkantdeponiet ble etablert i 2002 for å ta imot forurensete muddermasser fra Kystverkets mudring i Vadsø havn. Fylkesmannen i Finnmark ga tillatelse etter forurensningsloven til Kystverket for mudring og strandkantdeponi for forurensete muddermasser i 2003 (tillatelse datert 13. juni 2003). Det ble lagt 37 500 m³ forurensete masser i strandkantdeponiet som ble overdekket med rene masser. I følge rapport fra Multiconsult er det i dag ledig kapasitet til ca. 10 000 m³ masser.

Multiconsult har på vegne av Vadsø Havn KF redegjort for hva det vil koste å levere muddermassene til avfallsdeponi. Transport og deponiavgift vil tilsammen utgjøre omlag 6 120 000 kr, i motsetning til beregnet ca. 840 000 kr for å legge massene i strandkantdeponiet. Vadsø Havn KF viser til at krav om levering til avfallsdeponi vil medføre at hele prosjektet vil måtte skrinlegges. Videre viser de til at området der strandkantdeponiet ligger i dag ikke kan brukes til det formålet det er regulert til (industri). Ved å fylle opp strandkantdeponiet vil området kunne bli tatt i bruk. Vadsø kommune planlegger også en ny dypvannskai i tilknytning til deponiområdet. Realisering av dette krever at den ledige kapasiteten i strandkantdeponiet fylles opp.

Om reglene for næringsavfall

Muddermassene i denne saken er å anse som næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27a annet ledd. Ifølge forurensningsloven § 32 første ledd er den klare hovedregelen at næringsavfall skal leveres til lovlig avfallsanlegg, med mindre avfallet gjenvinnes eller nyttiggjøres på annen måte. Med "nyttiggjøres" menes tiltak som bidrar til å redusere forbruket av naturressurser ved at avfallet erstatter materialer som ellers ville bli benyttet i et prosjekt som er bestemt gjennomført

uavhengig av mudringsarbeidene. Miljødirektoratet kan etter § 32 annet ledd i særlige tilfeller gi unntak fra hovedregelen om levering til avfallsanlegg, altså samtykke til såkalt "annen disponering" av avfallet. All "annen disponering" av næringsavfall krever samtykke fra Miljødirektoratet for å kunne finne sted lovlige.

Slik saken er opplyst, kan vi ikke se at det på kort sikt er planer om å uansett fylle opp det ubrukte kapasiteten i strandkantdeponiet uavhengig av tilgangen på de aktuelle mudringsmassene. Muddermassene erstatter derfor ikke masseresurser som ellers uansett måtte bli anskaffet. Vi anser derfor at det ikke er tale om en "nyttiggjøring" av avfall i denne saken. Spørsmålet i saken blir derfor om det skal gis samtykke til "annen disponering" av avfallsmassene.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet har en restriktiv unntakspraksis fra hovedregelen i § 32 første ledd. En utstrakt dispensasjonspraksis fra hovedregelen i § 32 ville bidratt til at forurensede avfallsmasser spres på mange ulike lokaliteter og vil gi forurensningsmyndigheten svekkede muligheter til å føre kontroll med håndteringen av dette avfallet over tid. I dette tilfellet vil massene legges på en lokalitet hvor det allerede ligger forurensede muddermasser. Plassering av massene fra Vestre Jakobselv i det eksisterende strandkantdeponiet vil dermed ikke medføre etablering av noen ny forurenset lokalitet.

For at samtykke til «annen disponering» av næringsavfall skal være aktuelt, må det foreligge særlige grunner. Slike særlige grunner kan være at det vil medføre uforholdsmessig store økonomiske kostnader eller urimelige praktiske vanskeligheter ved å bringe avfallet til lovlig avfallsanlegg eller deponi, eller at den omsøkte avfallsdisponeringen fremstår som særlig hensiktsmessig ut fra miljøhensyn og/eller innebærer en åpenbar samfunnsnytte. Selv om ikke oppfylling av strandkantdeponiet kan defineres som "nyttiggjøring" i henhold til forurensningsloven ser vi at det er en nytte i å få fylt opp den ledige kapasiteten slik at arealet kan bli tatt i bruk som industriområde. Deponiet ble også i sin tid konstruert for å ta imot forurensede masser.

Miljødirektoratet har foretatt en samlet vurdering og kommet til at det i denne saken er forsvarlig å fravike hovedregelen i forurensningsloven § 32 første ledd. Vi gir dermed samtykke til at ca. 4 800 m³ muddermasser kan disponeres i strandkantdeponiet på Vadsøya. En forutsetning for samtykket er at strandkantdeponiet som massene skal legges i oppgraderes og vedlikeholdes slik at det er miljømessig forsvarlig. Det må også innhentes en tillatelse til tiltaket etter forurensningsloven. Miljødirektoratet er myndighet for saker som gjelder utfylling på land, men vi har delegert forurensningsmyndighet til Fylkesmannen i denne saken, og de tar derfor stilling til om slik tillatelse kan gis.

Som følge av at Fylkesmannen i Finnmark skal avgjøre spørsmålet om tillatelse til strandkantdeponiet etter forurensningsloven § 11, har vi ikke vurdert nærmere de forurensningsmessige sidene ved den omsøkte disponeringen av muddermassene i strandkantdeponi. Vi har heller ikke vurdert saken etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Vi viser til at de forurensningsmessige ulempene og virkningene på naturmangfoldet i utfyllingsområdet vil stå sentralt i Fylkesmannens vurdering av søknad om tillatelse etter forurensningsloven § 11, og at det er lite hensiktsmessig med dobbeltbehandling der Miljødirektoratet tar stilling til spørsmål som Fylkesmannen som forurensningsmyndighet uansett skal vurdere.

Vedtak

Miljødirektoratet gir i medhold av § 32 annet ledd unntak fra hovedregelen i forurensningsloven § 32 første ledd om at næringsavfall skal fraktes til avfallsanlegg. Vadsø Havn KF får samtykke til å disponere ca. 4 800 m³ muddermasser i det eksisterende strandkantdeponiet på eiendom gnr. 9 bnr. 2 i Vadsø kommune i forbindelse med mudring ved Vestre Jakobselv. Vårt samtykke til "annen disponering" av næringsavfall trer ikke i stedet for en nødvendig tillatelse fra Fylkesmannen i Finnmark etter forurensningsloven § 11.

Klage

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet (KLD) av parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker etter at dette brevet er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. Eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og skal sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kari Holden
seksjonsleder

Hanna Otterholt Bertinussen
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Finnmark / Finnmarkku Fylkkamánni
Eirik.Karlsen@vadsokommune.no

Statens hus 9815 Vadsø

Rapport_

Kystverket Svartnes

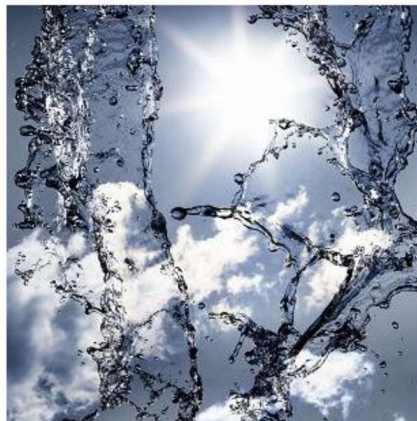
KYSTVERKET TROMS & FINNMARK

UTDYPING OG NYE MOLOER I FISKERIHAVN VED
SVARTNES, MILJØUNDERSØKELSE AV SJØBUNN-
SEDIMENT

DATO: 5. SEPTEMBER 2014

DOKUMENTKODE: 712404-RIGm-RAP-001

Multiconsult

Med mindre annet er skriftlig avtalt, tilhører alle rettigheter til dette dokument Multiconsult.

Innholdet – eller deler av det – må ikke benyttes til andre formål eller av andre enn det som fremgår av avtalen. Multiconsult har intet ansvar hvis dokumentet benyttes i strid med forutsetningene. Med mindre det er avtalt at dokumentet kan kopieres, kan dokumentet ikke kopieres uten tillatelse fra Multiconsult.

RAPPORT

OPPDRAG	Kystverket Svartnes	DOKUMENTKODE	712404-RIGm-RAP-001
EMNE	Utdyping og nye moloer i fiskerihavn Svartnes, miljøundersøkelse av sjøbunnsediment	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAGSGIVER	Kystverket Troms & Finnmark	OPPDRAGSLEDER	Iselin Johnsen
KONTAKTPERSON	Cato Solberg	SAKSBEH	Fritz Rikardsen
		ANSVARLIG ENHET	4013 Tromsø Miljøgeologi

SAMMENDRAG

Multiconsult AS har vært rådgiver i miljøgeologi og geoteknikk for Kystverket sine planer om utdyping og bygging av nye moloer i Svartneshavna i Vardø kommune, Finnmark fylke.

For å kartlegge forurensningssituasjonen har Multiconsult samlet inn sedimentprøver på sjøbunnen, ved hjelp av Van Veen grabb, fra totalt seks stasjoner.

Alle seks prøvene (0-10 cm) er analysert for innhold av tungmetaller, PAH₁₆, PCB₇, TBT og TOC. Det er også utført analyse av finstoffinnhold i disse prøvene.

Analyseresultatene viser at miljøtilstanden i overflatesediment på sjøbunnen i Svartneshavna er god eller tilsvarer bakgrunnsnivå på alle stasjonene.

Før arbeidet med mudring og nybygging av moloer kan igangsettes, må det søkes til forurensningsmyndigheten (i dette tilfellet Fylkesmannen i Finnmark, miljøvernavdelingen), om tillatelse, jf. forurensningsforskriftens kap. 22. Planavdelingen i kommunen er rette myndighet for nye tiltak (eksempelvis nye moloer) som må godkjennes i henhold til eksisterende reguleringsplaner.

00	5.9.2014	UTDYPING OG NYE MOLOER I FISKERIHAVN SVARTNES, MILJØUNDERSØKELSE AV SJØBUNNSEDIMENT	Fritz Rikardsen	Iselin Johnsen	Iselin Johnsen
REV.	DATO		UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Formål og omfang	5
2	Oppdragsbeskrivelse	6
	2.1 Svartnes fiskerihavn	6
3	Utførte undersøkelser	7
	3.1 Feltundersøkelse	7
	3.2 Laboratorieundersøkelse	7
4	Resultater	8
	4.1 Sedimentbeskrivelse	8
	4.2 Kjemiske analyser	8
	4.3 Finstoffinnhold og totalt organisk karbon, TOC	10
5	Beskrivelse av forurensningssituasjonen	10
	5.1 Svartnes fiskerihavn, planlagt utdyping og nye moloer	10
6	Naturmangfold	10
7	Konklusjon	11
8	Referanseliste	12

Vedlegg A: Fullstendig analysebevis

Vedlegg B: Miljøprøvetaking av sjøbunnsedimenter, prøvetakingsrutiner, datert 3.1.2012

Tegnforklaring
 Punktsymboler

- Overvåkingsstasjon
- Referansestasjon

FORKLARINGER
 Tegning viser plassering av stasjoner for passive prøvetaker som skal kartlegge påvirkning av tiltaket i resipienten

2020-01-30

Vardø kommune

1:1000

Svarthøns deponi
 Miljøfaglig vurdering
 Overvåkingsplan
 Oppdragsnr 5196816 og 5196827

Norconsult Oppdragsgiver Tegningnummer Faseplan 01

